

AMNEZIJA

moje je ime
meni je nadjenuto ono je
moj nadjev
moje je ime meni zadjenuto
u kosu iznad uha
i ja sam ga skinuo
već se odavno na njega ne odazivam

ja sam treptaj
gaza misli
ja sam mjesto gdje misli nisu ničije
ja nosim zvukove u ušima
nosim riječi među zubima
i nikad ništa ne čujem
i nikad ništa ne govorim

POBUNA PRAŠINE

DIJALA HASANBEGOVIĆ-PURIĆ

na mojim prsima
na mjestu gdje koščice čine "V"
puklo je malo nebo oblaka
nebo meko kao pamučna vata

moja su dva oka dvije sitne
srebrene tačke
što škilje u nebo kratkovidom upornošću

vlaga u mojim prsima glatka je i uporna
kao valjak
ja imam grč uma zapaljenje pojmova
iščašenje svijesti i želim se odjenuti
u neka druga imena
neka koja ne znače ništa: ima li takvih imena?

moje su grižnje savjesti zatvorile čeljusti
i zaspale site ja sam sretan čovjek
koliko samo čovjek bez sebe može sretan biti

u moje spavanje ne stanu snovi
ja imam uganuće centra za san ja imam okoštalog
želja ja patim od viška upornoga vremena
od upornog viška vremena
od zarastanja vremenskih zapešća
od lomova sati.

želim samo zaspati prije nego što stignem upamtiti
ijedan oktobar, novembar, decembar,
ijednu srijedu, četvrtak, petak,
ijedno ljeto, jesen, zimu
zaspati prije nego što počnem pamtit
nizove
ritmove
redove
prije nego što usvojim mnemotehnike
prije nego što rimujem život
da ga lakše upamte
andeoski horovi.

NEKE SIGURNOSTI

K. P. odvrće osigurač lijevog stopala odignutog
lijevog stopala samo malo odignutog
od stolice i K. P. zna da svjetlo nije i neće biti
pitanje elektrike
pitanja elektrike kritike kolekture
treba prepustiti provodnicima kritičarima svodnicima
a ti samo drži ravnotežu K. P. drži ravnotežu
jer taj smrad koji osjetiš može ti zavrtjeti pamet
teško je baš je teško jer upaljač je vlažan
i dok podiže plamen ispred očiju kisela očna tečnost
se pali i dok podiže plamen ispred očiju, rukama sasvim vlažnim,
rukama vlažnim jer pala je kiša
dok diže, dakle, plamen ispred očiju
rasplamsava se miris mesa i paljevine i vlage
dimi se vlažno drvo leša dimi se
i ona vidi dva upaljena oka naspram njezinih očiju
i između njih šišteći plamen
kako razlikovati razgoračene osigurače pa
imaju brojeve sasvim blijede brojeve
numerirani po logici, vjerujem, prostorno-električnoj
ali ne razlikujem pregorene oči od živih ne razlikujem
jer nije posao za ženu da osvjetljava mrtva čela
rekla je susjeda: kako je to posao za ženu?
samo sam ležala, rekla je K. P. samo sam ležala,
koliko god sam mogla ležala sam i onda sam ga htjela vidjeti
jer bio je mrak i teško je kad je mrak budan beskrajno ležati
i osvjetlila sam ga i on je mene vidio sjećam se vidio me je
jer ja više ne razlikujem pregorene oči od upaljenih
i zato sjedim u mraku već dvije noći.
sad K. P. pruža prste u duplje i cvili vijak, da
cvilio je, i to je čula
i kako je to posao za ženu cviliti među leševima
nije razumjela susjeda
i zna K. P. da to nije elektrike pitanje
zuriti u mrtve ispuččenja u sagorene ploče

tako malo ima veze sa elektrikom
mrak u spavaćoj sobi
i miris preplašenog znoja
u spavaćoj sobi
i lokva u kojoj gacaju stopala
u spavaćoj sobi
drži ravnotežu samo drži ravnotežu
dok ti jagodice ne pregore i pocrni nokat
dok ne sjedneš ispod ploče sa osiguračima
ispod spomen ploče svim pregorjelim očima
koje nisi prepoznala

VOJNICI

Nebo se nagelo nagelo se iznad tjemena i kažem, vidi
stoje otvorena u užasu u grimasi u masi beskraj
u neuljudnoj u trapavoj grimasi otvorena u čuđenju razjapljena bezuba usta neba to

kažem (a ti šutiš)

srasla nam ramena prave sjenu prašnjavu jednu sjenu na pločniku
i mi titramo na pločniku titramo tako da se
u život jedva broje (dok prolazim ja dok prolaziš ti) – naši šumovi (kažem)

tijela ljudi i tijela oružja jednače se u tišini
u tišini tijelo čelika ne vraća se pepelu ne sije sjemena ne rađa ploda (mislim)
to je jedina vječnost što ćemo je znati mi raspadljivi potrošni dječaci (to si rekao na
kraju) pa kuda

kome se vratiti osakaćenih očiju za dan za sat za Mjeru očiju
samo zagledanih u život očiju zagledanih u život (tako si mi odgovorio)
koji nas negdje živi (život) – beskoristan kao odlikovanje –
uporan kao svanuće

(rekao si)

BAJKA O NAMA

Godinama prije nego ćemo
izbjeci
mnogo godina prije nego ćemo
nestati
ravnica po kojoj danas ključamo prašinu
ravnica na kojoj se danas kovitlamo u prašinu
ravnica je bila stanište ptica.
Rastinje je zeleno-mrko i
brada je iz koje izrasta
svijet na božanskim prsima
svijet mokrih i sjajnih krila (ptice, ptice, ptice!).
Lepeće rumena zora prepelicama slavujima rodama
golubovima sjenicama gavranima čavkama lastama
vrabcima crvendaćima slavujima (ptice, ptice, ptice!)
najzvučnija zora otkako je svijeta
kričeća zora cičeća zora rasperjani ples nebu
36 rasperjani ples vlažne i rumene i bučne i purpurne i gnjile i hladne
zemlje: grimase oblaka (između ptica) grimase oblaka (nad svezemaljskom bukom).
Sve dok ne zazvecka u rasplesanim njedrima magijska zvečka vjetra
dok ne zalepeće i zapijuće obredna huka
dok ne krene zarezivati zrak u rasjecima pravilnim i brzim
i dok ne presele naši pernati vladari sav život u nebo. Nebu.
Jednom im nećemo dati da se vrate.
Jednom nam neće dati da se vratimo.
Jednom se niko neće vratiti.
Uvlačit ćemo se među sebe kao uljezi
da ključamo prašinu i asfaltni prah
da ključamo ptičije oči zapale među betonske blokove.
Oči ptica hranjenih barutom i vatrom
ptica što su panično udarale u naša žuta stakla (ptica, ptica, ptica!)
u naša ispresijecana stakla u naše izbrazdane prozore u naše
plastikom ustakljene poglede mutne i mrežaste
kao kod insekata.
Danas, poslije pogroma, vraćamo se po ostatke.
Ulazimo jedni drugima u živote.

Pretendiramo na život.
Neuljudno se zalijećemo u prozore.
Mrvimo kljunovima kruh i kolače.
Mi i ptice.
U borbi za stanište.

MREŽA

U ulici prvoj na broju četrnaest
jutros rano stigla vijest (stop)
u šoljici vrele kafe
komandir maskiran u podočnjake
otpjevao pospanim
cvilećim tenorom (stop)
plesao ulicom i bučno klepetao
brzi kazališni šapat kvasio se u lokvama (stop)
ulica druga u centru grada
dvadeset minuta od prve
vijuga kroz nabujali kvart od cigle
vijugaju cestom nakupine prašine i mačiji repovi (stop)
u sedam i petnaest kriknuo telefon
u kristalnom lusteru u sobi Melihe B (stop)
Mehmed, Meliha, žao, ovaj, eto, tako... (stop)
riječi pritisak slab jedva izgoni kap kroz slušalicu (stop)
dan iz centrifuge dan pobojio u plavo
cijela nestala u prerasloj prebujaloj prepečenoj povijenoj travi
ulica treća (stop)
mama, majka, pomajka, starateljica
živi na prvom spratu broja pet
naselja od bijelih nebodera
osam zvoni dugih osam (stop)
voda u koljenima
slabokrvno jutro (stop)
Halo
mnogo žao, gospođo (stop)
između lista i cvijeta na zavjesi
tražio vruga
(stop)
onoliki čovjek sa šepavom nogom tražio vruga
(stop)
u mrežastome tkanju Mehmed
u mrežastom tkanju na prozoru
Mehmed tražio čekao gledao slušao

snajper skinuo
mnogo žao
Vrag istkao
Vrag iskao
Stop

SOLUCIJE

bacam ti pravo u masni kut
kiselu sliku bez pjene, brzo mili jer
slani vreli limun ždere kožu i kosa mijenja boju i
kosa ostaje među prstima kao ručka za ramena
ali ramena mirišu na slani vreli limun
i samo ležeći u kadi za veš ja se vidim cijela i cijeli moj tridesetogodišnji uzrast
i oči mi izranjaju iza koljena u dvosunčani sistem
izranjaju žuta i ljuta kao slani vreli limun.

(ali ti svejedno sjediš
ti svejedno sjediš u masnom kutu nema koristi
ružnije od ovoga ne može biti: ja čuvam kandiljsku mast
u naborima tijela a u dubokim mi pregibima krepavaju golubovi
gladni i bez prstiju: i cijela sam i pola sam
koliko ružno može biti? još umirem od gladi koje sam godinama ne hranim)

40

ali dopusti
dopusti
dopusti mili da me je na tren
baš briga za glavu
čovjek čuva glavu
i zaboravi na noge, daleko su noge
(ali zato u masnoj skrami vidim sve svoje izbrazdane prste
i prstima buknućim ko sunđer opipavam serpentine ožiljaka
srpaste depigmentacije bjelasaju iz vode pune perja i bez pjene
i bez mene vidiš u šta se kruni ova slika? još u sebi imam metala
koji se neće vratiti pepelu kad umrem)

u kvadratni metar stane pejzaž ljudskog tijela jer,
vidiš, voljeni, u zatišjima pucnjave primaknu se zidovi
i u sobu najjednom stane samo moj fetus, pjesnik i kada za veš
nestaje miris čovjeka i diže se miris limuna i
kroz otekle nosnice posljednjeg sata u danu
struji tvoj ravni i glasni dah, jedini.

(kažem, dajem ti sliku
da progutaš da zguraš niz buntovno grlo mesnate svoje Venere
da nestaneš da prestaneš tražiti veće istine tijela od istine mojega tijela
da umreš u znanju da si na pogrešnim mjestima tražio istinu o tijelu
da umreš u znanju da rujanje mesu nije u povećalu
da rujanje tijelu nije u masi nego u nedostatku
da nema riječi što opisuju šta čini tijelo kad se raspupa
da ispuni praznine da kad iz trupa sine cijeli vrt puteljaka kroz
podivljale grmove zakrčljalih udova tvoja slika onda trone u dokument)

bacam ti pravo u masni kutak kiselu sliku bez pjene
i izazivam te da me učiniš lirikom da me učiniš avangardnom lirikom
onako kako nisu znali zaljubljenici u boginje

zovem te čuješ li da me primiš ispod miški
jer ne mogu ustati iz obogaljenog okeana
odlijepi čelo sa prozora
i još ovaj put mi oprost
što sam napisala tvoju pjesmu.

GROZNICA

U žučkastom u gustom u ljepljivom
predvečerju ljudi isparavaju iz asfalta
i između kojih se očiju skuplja njihov znoj
Još uvijek je njihov znoj jedino što je toplo
na mome licu: na malom tv-u neko u krupnom planu
priča o ekološkoj katastrofi.

Zbaci taj mrtvački pokrov sa sebe i piši – trošiš dane,
grebeš po danima kao po zidu i halapljivo jedeš gips
ždereš sebi dom – nije tačno da vremena ima na pretek
nije tačno da se vrijeme podrazumijeva na vremenu
je hiljadu puta više rupa nego na ozonskom omotaču
pa ko će pokrenuti akciju spašavanja vremena? da neću ja,
koja žderem sebi zidove jer nemam hrabrosti iz njih izići
da me ovakvu bez kalcija dočekaju ljudski znojevi i sablasti
koje sam na sebe navukla, pregoleme iskrivljene neiživljene
sablasti koje trpam na grozničavu sebe da se ugrijem.

42

Duhovi i znojevi i zidovi. I vrijeme. Kakva građa kakva supstancija
kakav nevjerovatan atom smisla je moj dan za jednog pisca.

Postoje grobnice, postoje ludnice – ja otvaram groznice.

U groznicama sjede ljudi kojima je grozno – oni između groba i ludila –
jedenje zidova može biti razlikovna može biti istaknuta osobina
stanovnika groznice. U groznicu stupate sa svojim znojem ili tuđim nije važno
samo nek je vlažno i neka boli. Iz stomaka će vam ispumpati gips
da možete žderati još. Groznica za razliku od ludnice ima zidove probavljive
zidove koji se lijepe okusom za nepce kao oblačno paperje na nebo.
Pisac kojem je cijeli svijet sa one strane čovjek čiji život žive
neki na onoj strani provede život u groznici. Od groznice do grobnice
manje je vremena nego što mislite. Reciklirajte.

IZBOR

Sedmi je mjesec
Mrem kad počnu
dvocifreni brojevi mjeseci kad
se počnu pretrčavati brojevi mjeseci
sa svojim imenima
kad zovem osmim
deseti mjesec zašto
da se sjećam osmog
zašto vučem osmi mjesec u deseti i zašto
se u dvanaestom sjećam desetog i
zašto ih sve moram zaboraviti prvog
od prvog do prvog ja siječem
proizvoljne skupine nizove dana i krkljam
jedan po jedan dan ja već devetog znam da
sam sedmog trebao umrijeti da su me do šestog trebali
sahraniti i da nema mjeseca kojeg ću zvati dvanaestim
je li to znači da sam vječan? Je li vječnost kada nemaš kako
nazvati vrijeme koje dolazi poslije tebe iza tebe
kada nemaš kako nazvati ravnodušnu besvjesnu masu sati
koja huči nakon tebe – S., što se mene tiče,
mi prestajemo postojati u desetom mjesecu
i silan je bezdan bezmesečja pred nama
trebamo prhnuti u besprizorje gruhnuti u bezzvučje
smij se, S., mogao sam umrijeti a da ovo ne saznam.

VELIKI ODMOR

Postoje mjesta na kojima se odrasli ljudi igraju
izmještajući jedni drugima kosti
i oči.

Na takvim se mjestima tišina diže u vrtlog i urla.
Jedan od igrača zakloni oči i broji
pa kad izbroji vikne
zadatke.

Jedan zadatak
zadatak
drugi:

ti pronadi rebro svoga oca
ti strpaj svu hranu u džak
ti pomori djecu onog što trpa svu
hranu u džak
ti pucaj nasumice na tjemena što vire
iza okana

44

ti se loptaj hemijskim bombama
da se mozak farba i razliva
kao akvarel
za likovni zadatak.

Svi vole čas umjetnosti: nafarbat ćemo
natpise, znakove, mostove, krakove,
kuće, šume, rupe, šupe,
novim imenima ćemo se prefarbati, da nas
ne poznaju ne nađu oni sakriveni u rupama što broje do
deset. Trinaest.

Muzički je najbolji čas:
vježbaj pjevanje svih ptica koje si podavio
da ne primijeti učitelj da ih nema.

Na tjelesnom učitelj kaže:
da mogu trčati
od tebe
brže
i duže
i brže

i duže
dok ne postanem
sam topot bijega
dok ne postanem
stajanje samo.

